

FIG:N SPATIAL INFORMATION MANAGEMENT -komissio koolla Unkarissa

FIG:n 3. komission (*Spatial Information Management*) vuosittainen tapaaminen oli järjestetty syksyllä Unkarin pääkaupunkiin Budapestiin. Budapestin länsipuolella olevan Budan vuorilla sijaitseva hotelli Agro toimi tapahtuman keskipisteenä.

Ohjelma alkoi keskiviikkoiltana tervetuloilaisuudella, joka jatkui torstaina ja perjantaina varsin tiiviillä seminaari-ohjelmalla. Torstain loppuillapäivä oli varattu tutustumiseen sikäläiseen maanmittauslaitokseen. Lauantain aamupäivä käytettiin komission vuosikokoukseen. Seminaariin osallistui kaikkiaan reilut 80 osanottajaa, joista toki suurin osa eli noin 50 oli Unkarista. Ainoa Euroopan ulkopuolinen edustaja oli Israelista. Komission vuosikokouksessa oli paikalla 18 kansallista yhdyshenkilöä yhteensä 12 eri maasta.

Avoimen seminaarin ohjelman yleisotsikoita olivat organisaatioiden väliset näkökohdat, tiedonhallinnan periaatteet, standardointi, koulutus, paikkatiedon hallinnan näkökohdat eri tasoilla sekä case-studyt kiinteistöpuolen paikkatieto-ohjelmistoista. Huomattava osa esityksistä käsitteli unkarilaisia aiheita ja heidän uusia ohjelmistojaan. Unkarilaisista järjestelmistä ja ohjelmistoista voidaan mainita mm.:

- TAKAROS, joka on Unkarin maanmittauslaitoksen uusi integroitu kiinteistöjen rekisteröinti- ja karttasovellus. Integrointi tarkoittaa järjestelmien samanaikaista/peräkkäistä käyttämistä, ei siis yhtä järjestelmää mm. eheystarkistuksineen. Sen käytössä on 1 600 työasemaa ja sitä käyttää 4 500 työntekijää. Ohjelmiston koulutus oli tarkoitus hoitaa kahden kuukauden aikana viime vuoden loppuun mennessä.

**DI Tarja Myllymäki,
Maanmittauslaitos**

Koulutusta varten oli yksityinen firma tehnyt mikro-ohjelman, jossa pieni veikeä silmälasinukke seikkaili tallennusnäytöllä ja opetti samanaikaisesti ohjelman käyttäjää.

- TAKARNET, joka on kansallinen intranet maa- ja kiinteistöpuolen toimistoille ja joka yhdistää hajautetut TAKAROS-järjestelmät toisiinsa. Järjestelmä on suunnitelma- ja kehitysvaiheessa.
- BIIR on Budapestin maanmittaustoimiston kiinteistötietojärjestelmä (siis eri kuin TAKAROS). Tämän järjestelmän esittely toisena iltapäivänä aiheutti hieman hämmennystä, koska kuvittelimme TAKAROSin kattavan koko maan. Syynä järjestelmien erilaisuuteen on eri paikasta saatava ra-

hoitus, tämän järjestelmän rakentaminen on alkanut ennen TAKAROS:sta mm. sveitsiläisellä tuella.

- METATER, joka on kansallinen paikkatiedon metadata-palvelu eli tuottaa tietoa tiedosta. Palvelu toimii Internet-liittymänä ja on toteutettu kesäkuussa 1999 (www.metater.gov.hu). Valitettavasti sen esittelyyn ei sisällynyt demoa.

Yleisimmäksi puheenaiheeksi – ja ratkaisuksi eri ongelmiin – nousi public-private partnership. Mm.

Iso-Britannian, Saksan ja Itävallan edustajat tarjosivat hanakasti tätä isäntämaan kehityssuunnaksi. Se tuntui kohtuuttomalta vaatimukselta vasta sosialismista irtautuneille unkarilaisille. Samassa yhteydessä korostettiin tämän aikaansaamaa palvelun paranemista – asia, joka ei missään nimessä ole välttämättä yhteydessä yksityistämiseen.

Komission kokouksessa esitettiin lyhyesti komission kolmen työryhmän tilanne. Keskustelua käytiin

Kuva Budan linnoituksilta Tonavan yli Pestin puolella olevaan parlamenttitaloon.

Budan vuorilla on runsaasti arvokkaita – sekä uusia että korjattuja – omakotitaloja, kuten tässä hotellin edessä ollut talo uima-altaineen ja sähköportteineen. Näkymät hotellista laaksoon, silloin kun ei ollut sumuista, olivat loistavat.

myös tulevista tapahtumista:

- Komission vuoden 2000 yleiskokous ja seminaari on 4.–7. lokakuuta Ateenassa, jossa suuren paikallisen kiinnostuksen vuoksi ensimmäisen päivän seminaari keskittyy kreikkalaisiin kokemuksiin – esitykset ovat kaikki englanniksi
- kun kaksi jälkimmäistä päivää on varattu kansainväliselle seminaarille ja vuosikokoukselle. Kokous edeltää Berliinissä seuraavalla viikolla pidettävää Saksan Intergeo 2000 -tapahtumaa.
- Itävallassa vuonna 2001 suunnitelluksi pidettävä vuosikokous ehdotettiin siirrettäväksi vuoteen 2003.
- Komission puheenjohtaja **Jes Rytters-**

Unkarin maanmittauslaitokseen tutustumisen yhteydessä oli mahdollista nähdä vähän käytännön esimerkkejä – tosin noin 15 minuuttia/esitys riitti nipin napin yleissilmäykseen. Muutoin ko. tutustumisen yhteydessä pidetyt seminaarityyppiset esitykset olivat hyvin mielenkiintoisia.

Täpötäysistä lennoista päätellen Budapest on suosittu sekä loma- että työmatkakohteena. Menomatalla vieressään istui nuori mies, joka kertoi koneessa olevan runsaasti Nokian työntekijöitä menossa yhteistyökumppanin kanssa pidettävään tilaisuuteen. Paluumatkalla koneesta löytyi ex-maanmittauslaitoslainen, joka oli palaamassa pitkän viikonlopun

FIG:n 3. komission seminaarin osallistujia hotellin edustalla sumuisessa säässä lähdössä tutustumaan sikäläiseen maanmittauslaitokseen.

gaard teki rohkean ehdotuksen järjestää vuoden 2001 tapaaminen Afrikan mantereella, perusteluina mm. yhteistyö YK:n kanssa sekä katseen siirtäminen omasta Eurooppa-keskeisestä ajattelusta laajemmalle. Komissio 3 on mm. keskeisenä osapuolena FIG:n ja UNCHS (Habitat):n etsiessä parhaita esimerkkejä paikkatietojärjestelmistä kestävä kehityksen ja kaupungistumisongelmien ratkaisemiseksi.

Kokouksessa sovittiin myös käynnistettäväksi hanke, jolla saataisiin komissioiden 3 ja 7 yhteisen tiedotuslehteen enemmän kansallista aineistoa. Ensimmäiset kansalliset maaraportit tulevat Makedoniasta, Israelista ja Kroatiasta. Seuraavina listalla ovat Tanska, Kreikka ja Tšekki.

Ensimmäistä kertaa tällaisessa tilaisuudessa mukana olleena yllätyin, kuinka samankaltaisia istunnot ja esitykset olivat kuin FIG:n varsinaisessa konferenssissa. Esityksiin odotin vähintäänkin pientä kriittistä tarkastelua, varsinkin kun niitä pysyttiin esittämään pienemmälle läsnäolijajoukolle. Seminaarissa esiteltiin mm. uusia sovelluksia, mutta tietoliikenneyhteyksien puuttuminen paikalta ei valitettavasti mahdollistanut demoja.

vietosta Budapestissa. Oli kuulemma löytänyt halvalla kaikenlaista ostettavaa – toisin kuin itse, kun vähäisellä ajalla yritin löytää kummitylölle sopivan tuliaisien.

Seminaariesitykset löytyvät Internetistä FIG:n 3:n komission pääsivun <http://fig3.boku.ac.at> alta. Samasta paikasta löytyy myös linkki eri tilaisuuksissa otettuihin valokuviin.

DI Tarja Myllymäki on Suomen yhdyshenkilö FIG:n 3. komissiossa. Hän työskentelee Maanmittauslaitoksessa, puh. 0205 41 5625, faksi 0205 41 5454 ja sähköposti tarja.myllymaki@nls.fi.

DEMOKRAATTINEN HALLINTOMALLI HAUSSA

FIG:n toiminta on muuttunut varsin nopeasti viime vuosina, kun kongressien järjestämisen rinnalle on tullut pitkäjänteisempi ammatillinen toiminta ja vaikuttaminen. Tämä kehitys alkoi 1980–90-luvun vaihteessa, kun Suomi vastasi FIG:n hallinnosta. Se jatkui sitten Australian ja Englannin bureau-aikana. Merkittävimpiä saavutuksia viime vuosilta on FIG:n ja YK:n eri alajärjestöjen kiinteä yhteistoiminta, joka huipentui viime vuonna valmistuneeseen Bathurstin julistukseen maakysymysten merkityksestä kestävä kehityksen edistäjänä sekä Melbournessa pidettyyn FIG:n ja useiden YK-järjestöjen yhteiseen tapaamiseen. Niiden ansiosta FIG:n asema tärkeimpänä kansainvälisenä maanmittausalan ammatillisena järjestönä vahvistui edelleen. FIG on virallisesti mukana mm. Habitat II -konferenssin seurantakokouksen (Istanbul+5) sekä Rion Agenda 21 -seurantakonferenssin (Rio+10) valmisteluissa.

Yhteistyö YK:n kanssa, FIG: ammatillisten komissioiden kasvava toiminta sekä erilaisten selvitysten ja julkaisujen laatiminen ovat ratkaisevalla tavalla muuttaneet järjestön toimintaa. Niiden on toivottu heijastuvan myös FIG:n hallintoon. Nykyisin hallinnosta ja käytännöstä FIG:n toimintapolitiikasta vastaa kulloinenkin hallitus eli bureau. Sen jäsenet nimittää pääosin se maa, joka saa järjestettäväseen seuraavan kongressin. Jatkuvuudesta on huolehtinut vain se, että yksi varapresidenteistä on edellisestä ja yksi tulevasta – seuraava presidentti – bureausta.

Nykyjärjestelmän suurin ongelma on kongressin ja bureauun kytkeytyminen toisiinsa. Tästä syystä pienillä mailla, joilla ei ole edellytyksiä kongressin järjestämiseen, ei liioin ole ollut mahdollisuutta saada edustajaansa hallitukseen. Demokratian kannalta vielä suurempi ongelma on valintoihin liittyvä epädemokraattisuus. Kun pääkiinnostus on kohdistunut kilpaan kongressipaikkakunnasta, ei henkilöiden pätevyydellä ole ollut merkitystä valinnoissa. Usein tuleva presidentti on ollut täysin tuntematon FIG-piireissä ja monesti henkilöitä on jopa vaihdettu ennen kuin bureau on aloittanut toimintansa. Kolmas suuri ongelma on ollut siinä, että yksi maa on käytännössä vastannut FIG:n politiikasta neljän vuoden kausissa. Toiminnan jatkuvuudessa on lisäksi ollut toivomisen varaa, kun lähes koko bureau on vaihtunut neljän vuoden välein.

Vuoden 1999 alussa Kööpenhaminaan perustettu pysyvä toimisto on tuonut FIG:n toimintaan sellaista jatkuvuutta,